

- 6 Ruud Nijhof, de enige vertegenwoordiger van DS'70 in de Tweede Kamer, is van plan deze en andere aspecten van de ministeriële verantwoordelijkheid aan de orde te stellen bij de behandeling van het wetsontwerp, waarin wordt geregeld wie wel en wie geen lid is van het koninklijk huis.

Ds. Abma van de SGP is evenals het CDA niet geheel overtuigd van het waarheidsgehalte van De Jongs beweringen, temeer omdat mr. Henri van Vredenburg deze in twijfel trekt. Als er nog meer reden voor twijfel komt, vindt Abma het vrijwel onvermijdelijk dat de regering om opheldering wordt gevraagd. Vooralsnog wil hij dat maar liever niet doen "om de zaak niet nog meer in de publiciteit te brengen". In SGP-kring vindt men het niet zo plezierig dat de zaak openbaar is gemaakt, omdat er een slechte voorbeeldwerking naar de burgers van zou kunnen uitgaan. "Juist zij, die dicht leven bij het staatshoofd, moeten zich ervoor hoeden in het kwaad te vallen." Anderzijds is Abma toch ook weer blij met de publicatie, aangezien er nu schoon schip is gemaakt.'

In verscheidene kranten verschenen hoofdartikelen, waarin de geschiedschrijver werd bijgevallen of gekritiseerd vanwege zijn besluit om deze affaire openbaar te maken. 'Moest dat nou?' vroeg de hoofdredactie van het *Brabants Nieuwsblad* zich af (16 oktober 1979):

- 6 'Het is niet te hopen dat de betrekkelijk korte passage over Hendriks escapades en zijn voortdurende geldnood thans wordt gezien als het klapstuk van De Jongs 1485 pagina's tellende voortreffelijke geschiedschrijving. Er is in de beide helften van zijn geschrift een grote hoeveelheid leesstof voorhanden die in belangrijkheid verre uitstijgt boven de mense-lijke tragedie in de koninklijke familie in de jaren twintig.

Ronduit verbijsterend is met name zijn samenvatting inzake het *Englandspiel*, dat direct minstens 132 mensen het leven heeft gekost – vaak onder gruwelijke omstandigheden. De Jong wijst op een harde manier schuldigen aan en hij noemt ze met name. Voor wie de oorlog in bezet gebied aan den lijve heeft ondervonden, geeft dit relaas het barre idee dat een groot aantal mensen in Londen eenvoudigweg heeft zitten te suffen, zijn zaken niet kende, op een welhaast schuldig te noemen wijze speelde met levens van anderen en het drukker had met het instandhouden van eigen macht en prestige dan met zaken die van wezenlijk belang waren.

Dat moet met name bij verzetsmensen, die dachten een goede zaak te dienen en daar hun leven voor veil hadden, wel hard aankomen, al was het meeste reeds bekend uit de verslagen van de Parlementaire Enquêtecommissie.'

In *Het Binnenhof* (16 oktober 1979) en in de *Twentsche Courant* (17 oktober 1979) verschenen gelijklopende hoofdartikelen van bijval:

- 6 'Wilde De Jong een juist inzicht kunnen geven in de besluitvorming van